

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

De s[an]cto jo[h]a[n]ne baptista

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Folium lix.

Quia fermentum fecit supbia. qz sicut modicum fermenti corrumpit totam massam sic homo qui vult digne accedere debet esse sine supbia et meditari debet quod vilius sit nature. qz dicit scriptura. Vemento homo quod cinis es et in cinere reuerteris. Et alibi Ecclesiastici vij. Demorare nouissima tua et in eternum non peccabis. Septimo debet esse non falsa. sal enim facit homines sitire. et fecit auaricia. sic homo non debet esse auarus. qz auaricia est seruitus idolorum. Item sciendum ad hostiam consecrandam requiruntur duo principaliter. scilicet intentio consecrantis. et intentio instituentis. Primo requiritur intentio consecrantis. qz si plures hostie ponerentur ad altare ita quod una illarum esset absconsa in medio altaris quasi sacerdos ignoraret. tunc illa hostia sic recta non esset consecrata. Ratio est. qz intentio consecrantis ad illam non referebatur. Secundo requiritur intentio instituentis. qz si sacerdos consecraret iocose totum copulatum repletum hostijs per directam formam verborum nulla esset facta consecratio. qz non fuit de intentione instituentis.

¶ Pro terminis nota. bonus pastor debet curare sunt oues proprie. et ponit animam suam pro ouibus suis. vt patet in euangelio. Ioan. x. Sic et iam Christus fecit quando obtulit seipsum pro nobis in ara crucis. Item pasce est verbum transitive tercie coniugationis. Si tuorum est verbum deponere tale sed de coniugationis. Si promissales dicuntur hi qui in eadem mensa comedunt. Si coheredes dicuntur illi qui simul recipiunt aliquam hereditatem. et debet a con quo est similis et heres. quasi coheredes deponendo non

S Ancti baptiste Christi preconiis solennia celebrantes moribus ipsius sequimur Ut ad vitam quam predixit affectus suos pducant

¶ Hec sequentia ob reuerentiam et gloriam sancti Ioannis. baptiste. et apostolica. In qua autor principaliter tria facit. Primo hortatur nos ad eius solennitatem seu festiuitatem celebrandam. Secundo inuocat sanctum Ioannem declarando eius naturam. Tercio dirigit petitionem ad ipsum. scilicet ibi. Deuoti etc. tercia ibi. Tu qui preparas fidelium. Dices primo nos (celebrantes). id est cum celebritate venerantes (solennia). id est festiuitates (sancti baptiste). scilicet iohannis (preconiis) pronuntiatoris (Christi sequimur ipsum moribus) scilicet (vt) ipse sanctus iohannes. baptiste. (pducant suos affectus). id est sequentes vel seruos (ad vitam) scilicet eternam (quam predixit) predicando.

¶ Hora. scribit Malachi. iij. Ecce ego mitto vobis Heliam prophetam antequam veniat dies domini magnus et horribilis. Ad intellectum illius prophetie nota. quod duplex est dies domini. scilicet dies natiuitatis. qui erat dies exultationis et leticie. Sed cum dies est iudicii. qui est dies miserie et damnationis. Et secundum hoc duplicem credimus fuisse Heliam. scilicet Heliam in corpore. et Heliam in spiritu et veritate Ille autem duplex dies tangit in verbis predictis. Prima tangit ibi. cum debet magnus. debet enim magnus propter magnitudinem regni nati. Secunda dies tangit ibi. horribilis. quia illa est dies miserie et lamentabilis. Et hanc duplicem diem domini precedit duplex Helias. Nam prima die precurrit Helias in spiritu et veritate. Vnde in euangelio. Luc. primo Ipse prebuit ante illum in spiritu et veritate Helie. Item Math. xi. Cum iohannes misisset ad Iesum discipulos vt interrogaret eum. Tu es qui venturus es an alium expectamus. Et respondens Iesus ait illis. Eures renunciate Iohanni qui audistis et vidistis etc. Illis autem abeuntibus cepit Iesus dicere ad turbas. A diebus Iohannis baptiste vsque nunc regnum celorum vim patitur. et si vultis recipere ipse est Helias qui venturus est Sed secundum diem precedet Helias in corpore. qui captus est in paradysum coram

De sancto Joāne baptista

poraliter. ut testimoniū reddat in nouissimo die. sicut dicit Regū. ij. Ipse enim Elias et Enoch sunt testes de aduentu dñi. Et enim methodius. Dicitur dñs duos famulos sincerissimos Enoch et Eliā q̄ in ei⁹ testimonio fuerūt ad arguendū ipm inimicū. Dñs enim noster Joāne baptistā p̄mēdādo dicit. Quid existis in desertū videre pphētā. Etia dico vobis et plus q̄ pphētā. hic est enim de quo scriptū est. Ecce ego mitto angelū meū ante faciem tuā etc. Amē dico vob. nō surrexit inter natos mulier maior Joāne bapt. ¶ Itē nota. auctor rogat sc̄m Joāne ut seruos suos pducatur ad vitā quā p̄dixit p̄dicando. Penitentia agite appropinquit enim regnum celorum. hanc vitam omnibus preparauit. Fuit enim vox clamantis in deserto. parate viam dño. Machet. ij. et Esa. xl.

¶ Pro terminis nota. p̄co ē nomē cōis gñis. q̄ puenit vtriq; sexui. Solētia ē nomē neutri ḡ. et dicitur a p̄bo soleo et ann⁹. q̄ solēnitates solent celebrari in singulis annis. Itē affecla ē nomē cōis gñis p̄me declinatōis. et dicitur a p̄bo affequeor affequeus. q̄ affecla sequitur dñm suū. et est syncopatū. Et ḡ auctor implorat sc̄m Joāne ut affeclas suos pducatur ad vitā eternam. vel p̄m alios ad vitā quā dixit penitentia agite

Deuoti te sanctissime hominū amice Jesu xp̄i flagitam⁹ ut gaudia p̄cipiamus Apparens q̄ zacharie gabriel repromisit q̄ tuā celebraret obsequijs natiuitatē. Ut p̄ hec festa eterna gaudia adipiscamur. Qua sancti dei sacris delicijs leti et gaudent.

¶ Hic auctor inuocat sc̄m Joāne cū hoc describens materiā natiuitatis ei⁹ dicens. O iōanes (sc̄issime hoīm et amice Jesu xp̄i) nos (deuoti flagitamus). i. rogam⁹ (te) sc̄ Joāne (ut p̄cipiam⁹). i. accipiam⁹ (gaudia) s̄ celestia (q̄) s̄ gaudia (gabriel) s̄ angel⁹ (apparens zacharie) sc̄ patri tuo (repromisit) s̄ illis (q̄ celebraret). i. honoraret (tuā natiuitatē). i. diē natalem (obsequijs). i. seruiijs (ut) nos (adipiscamur). i. lacrimam⁹ (p̄ hec festa) sc̄ natiuitatē tue (gaudia eterna) et hoc in patria (qua) sc̄ patria (sc̄i dei) gaudent. i. s̄ gaudent (leti). i. exultantes (sacris delicijs). i. s̄ spūalib⁹

¶ Nota. q̄ bñs Joānes in p̄nti l̄ra multipl̄ noīat. Dicit enim pphēta p̄pter p̄rogatiuā cognitiōis. q̄ quicqd̄ ali⁹ pphēta sub dubio dixerunt. ipse digito suo demonstrauit cū dixit Ecce agnus dei. et ergo ad p̄mēdatōem ip̄ius dixit christus. Quid existis in desertū videre pphētā. dico vob. hic est plus q̄ pphēta. q̄ inter natos mulier nō surrexit maior Joāne baptista. ¶ Secūdo dicitur amicus dei p̄pter p̄rogatiuā dilectiōis. q̄ in tantū xp̄s eū dilexit ut idem angelus q̄ deum annūciauit incarnari ipm etiā annūciauit nasci. ¶ Tercio vocatur lucerna p̄pter p̄rogatiuā sanctitatis. vñ be. Greg. Nō fuit vasti spaciū p̄ orbis sanctior q̄s genit⁹ Joāne. ¶ Quarto vocatur angel⁹ p̄pter p̄rogatiuā dignitatis. cui⁹ testimoniū h̄z a patre celesti q̄ vocat eū angelū. sicut legit de eo Malach. ij. Ecce mitto angelū meū etc. Itē vocat vox clamantis in deserto. p̄pter p̄rogatiuā p̄dicatōis et humilitatis. q̄ ip̄e docuit reuereri maiores et superiores. quia de seipso

Folium 1e.

*dirit. Qui de terra est de terra loquitur. Et iterum. Lulus non sum dignus
soluere corrigiam calciam meam. Etiam docuit aduentum regni celorum. quapropter
dixit vox clamantis etc. in quo est summa felicitas et beatitudo. Item dicit. Peniten-
tia agite appropinquabit enim regnum dei. Etiam dicit parare viam domino. Item vo-
cat Helias in spiritu et veritate. et hoc ratione officij. quia ambo sunt precursores domini.
Helias in iudicio. Ioannes in eremo. Item vocat baptista christi propter excellen-
tiam mirabilis honoris. quia ipse baptizauit christum in iordane baptismum nobis
preparando. Item vocat precursum domini. quia preparauit viam domino. ¶ Pro quo
sciendum quod beatus Ioannes tripliciter fuit precursor domini. scilicet natiuitatis. predicantis. et pas-
sionis. Fuit enim precursor natiuitatis. quia postquam concepit Helizabet mater eius
in mense sexto missus est gabriel angelus in ciuitate galilee. Luca. i. Et hoc pre-
cepit. quia post salutacionem beatae virginis Mariae salutauit Helizabet cognatam
suam. et propter presentiam domini exultauit infans in utero matris. et sic constat quod sanctus Io-
annes fuit sex menses prius natus in mundo quam christus. Secundo fuit precursor predi-
cantis. ut dicitur Matthei. iii. In diebus illis venit Ioannes baptista predicans baptismum
penitentiae. ¶ Fuit etiam precursor passionis vno anno ante passionem christi. Item
nota. autor imploret Ioannem per gaudia ab angelis repromissa. Dicitur
enim in euangelio. Et multi in natiuitate eius gaudebunt. Primo enim gausti erant
eius amici et cognati carnales. Secundo gaudent fideles christiani spiritualiter
Tercio gaudent sancti de natiuitate eius eternaliter. ¶ Item nota. dicitur in littera.
sanctissime hominum. quod patet ex predictis. vbi dicebat. Inter natos mulierum etc.
¶ Unus sanctus Ioannes dicitur magnus tripliciter. quia fuit nuntius in angelica salutacione.
quia postquam beata Helizabet concepit in mense sexto missus est angelus gabriel etc.
et tunc sanctus Ioannes propter presentiam domini letabatur in utero matris. Secundo san-
ctus Ioannes dicitur magnus. quia fuit sanctificatus in utero. Unus de tribus legistis in
theologia qui sunt sanctificati in utero. Primus fuit Sampson. de quo les-
gitur in libro iudicum. quod angelus venit ad uxorem Manue qui dixit ei quod esset
paritura filium. quod sua fortitudine filios israel gubernaret. Secundus fuit Hiero-
nimas. de quo legitur. Priusquam exires de utero sanctificauit te. Tercius fuit
sanctus Ioannes baptista. qui obtinuit principatum. quia in annunciatione eius dixit
angelus. Hic erit magnus coram domino. ¶ Tercio dicitur magnus in limbo
infernorum. vbi sancti patres fuerunt in desolatione. non propter diuturnitatem temporis vel
propter demonum vicinitatem. sed propter diuine visionis puritatem. et ibi sanctus
Ioannes ipsos lenificauit. scilicet quod cito essent liberandi a vicinitate demonum
et quod societati angelorum essent associandi. primo fuit maior. secundo maximus et
sic nullus maior eo surrexit.*

¶ Pro terminis nota. flagitio est verbum translatum regens post se duplices
accus. ut habetur in Alexandro. Item adipiscor est verbum deponetale. tercię con-
iugarionis habens adeptum in supino. Si apparens est principium de compositione
figure. et dicitur ab ad et pareo mutando d in p.

Tu qui preparas fidelium corda. Ne quid tenuius vel lubricum
deus in eis inueniat. Te deposcimus ut crimina nostra et facinora
prima prece studeas absolvere

De sancto Joāne baptista

Hic p̄ter auctoz dirigit petitiōes ad te. Joā. Et diuidit in duas pres.
In p̄ma prefacit h. In sc̄da oñdit effectū petitiōis. sc̄da ibi Placatus ē. dī.
O sc̄tē ioānes (tu q̄ p̄paras corda fidelū ne de? iueniati eis qd̄ deuiū)
sc̄za via p̄tutū (v̄l lubricū). i. obscurū z viciōsum. nos (deposcū). i. roga
mus (te. vt studeas absoluere). i. delere (n̄ra crimina) z n̄ra (facinora). i.
minora peccā (p̄tinua p̄ce). i. p̄ tuam frequentē orōnem

Nota. auctoz p̄p̄dēs officiū sc̄ti Joānis petit eū vt mundet corda. vñ
officiū sc̄ti ioā. bap. ē p̄parare viā dño. Math. iij. Esa. xl. h̄ p̄z sic. ip̄e em̄
interp̄rat lāpas ardēs. qz suis exēplis z doctrinis facit nos xpm ardentē
amare. q̄re de ip̄o dī surrexit helias q̄si ignis ardēs **I**tem nota. legif in
scholastica h̄storia q̄ Joā. euāge. hac die migravit ad dñm. cui? solēnita
tes sc̄ta mater eccl̄ia in terciū diē post natiuitatē xpi celebrare instituit. sed
solēnia te. Jo. bap. in suo die p̄manserūt. Nec mirū est. qz h̄c dies angelo
nūciata fuit. nō autē dogmatizandū ē q̄ euāgelista. cesserit ioāni bap. tāq̄
minor maior. nec decēs ē de h̄ disputare q̄s eoz maior sit q̄b in qdā exē
plo diuinit? ostēsum ē. Erāt em̄ duo docti. q̄z vn? baptista. alter euange
lista p̄ferebat. tandē sup h̄ solēni disputatōe inducta q̄libet valde sollicitus
erat auctoritates z efficaces inuenire rōnes q̄b suū posset p̄ferre. adueniē
te ar̄ disputatōis diē q̄libet sc̄tōz suo emulatoz apparuit. dixitq̄ bñ p̄cor?
des sum? in celis. de nob nō ē disputandū in terris. Tūc doctozes illi h̄
b̄jnuicē obuiauerūt z omī p̄lo publicauerūt z dñm b̄ndixerūt **I**tem no
ta. natiuitas sc̄ti Jo. bap. fm̄ m̄gr̄m wilhelmū celebrat triplici de eā seu
rōne. Primo rōne sc̄tificatōis in vtero. vñ Hierē. P̄uulq̄ te formare i vte
ro cognoui te zc. Sc̄do rōne dignitat? z offici. Ip̄e em̄ tāq̄ lucifer venit
et eternū gaudiū nobis p̄mo annūciauit. Tercio rōne locūditatis. dixit
em̄ angel? ad zachariā. z multi in natiuitate ei? gaudebūt. **I**tem nota. te.
Jo. bap. habuit oīm sc̄tōz p̄fectōem. fuit em̄ p̄pheta z plusq̄ p̄pheta. quia
xpm digito demonstrauit. Etā ap̄ls. qz missus a deo. Etā fuit martyr. qz
p̄ iusticia mortē sustinuit. Etā fuit p̄fessor. qz confessus est z nō negauit.
Ecce q̄tis dignitatib? te. Jo. extollit. **I**tem te. Jo. bap. in via hac triplex
mun? habuit mirabil? gr̄e. Primo habuit grām sc̄tificatōis. vt dictū est
p̄us. Sc̄do meruit grām p̄phetizadi qm̄ in vtero m̄ris exultās deū adeē
cognouit. vñ Chrys. volēs oñdere q̄libet fuit pl? q̄ p̄pheta dī. Prophete
est p̄ merito p̄uerlatōis z fidei p̄phetiā accipe. Sz ip̄e fuit plus q̄ p̄phes
ta. qz p̄us fuit p̄pheta q̄ hō naceret. Tercio meruit grām vt suis meritis
matri daret spm̄ p̄phetizandi. vñ Chrys. Quis p̄phetaz cū eēt p̄pheta p̄
phetā facere potuit. Helias vnxit Helizeū in p̄phetā. nō tñ grām p̄pheti
sandi donauit Iste at in vtero m̄ris exis. sciam matri dedit. z os illius in
p̄bo p̄fessōis ap̄uit. vt cui? nō videbat p̄sonā cognosceret dignitatē dī
cens. Vñ mibi hoc q̄ mater dñi venit ad me

Sciendū p̄ terminis. neqd̄ capif dupli. vno mō put sunt due dictōes
et sic capif h. Alio mō capif p̄ vna dictōe. z est nomē infinitū mobile tñ
vt hic nequis. hec nequa. hoc neqd̄. habēs sc̄dam declinatōnem p̄nomis
Sz studeo est verbū absolutū carens supinis

Placatus vt ip̄e suos semp inuisere fideles Et mansionem in

Folium lxi.

eis facere dignetur. Et agni vellere (quē tuo digito mūdi monstraue-
ras tollere crimina) nos velit induere Ut ipsum mereamur angelis

associj. In alba veste seq̃ p portā clarissimā. Amice christi Joānes

Hic auroz oñdit effectū sue petitiōis dicens. (Ut ipse) scz de? (placat?)
id ē placabilis effect? scz p tuas pces (dignetur inuiscere sp.) .i. frequēter visi-
tare p suā grām (suos fideles Et) vt ipse deus (dignetur facere in eis) scz si/
delibz mālitiē. scz p pūmā pūtiā (Et) vt ipse de? (velit nos induere velle-
re) .i. pelle humilitatis z innocētie (agni) .i. xp̃i (quē) scz agnū xp̃m (mon-
straueras tu digito tollere crimina) .i. pcrā (mūdi. vt) nos (associj) .i. asso-
ciati (angel mereamur seq̃. ipm) scz agnū (in alba veste) .i. pura innocen-
tia (p portā clarissimā) scz q̃ intrat in regnū celoz. ¶ Notādū. natiuitas
sc̃i Joānis bap. a gabriele archāgelo h̃ mō fuit nūciata Ne gūc em̃ i scho-
lastica hystoria. q̃ rex Dauid volēs cultū dei amplificare instituit. xxiij. sa-
cerdotes. q̃z vn⁹ erat maior z summ⁹ pontifex vnū annū. z sic cōtinge-
bat q̃ zacharias illo anno fuit summ⁹ pōntifex. cui⁹ vxor vocabat̃ Heliza-
ter. z ambo fuerūt senes z absq̃z literis. Si aut̃ zacharias tēplum dñi et
sc̃rā sc̃tōz intrasset. apparuit ei angel⁹ gabriel. p cui⁹ visionē zacharias per-
territus erat. Vbi d̃r glo. q̃ p̃mū bonoz angeloz ē p̃mo prerrere. postea
cōsolari Ecōtra vbi aut̃ mali angeli se in lucis angelos transfigurātes si
q̃s ex sui pūtiā terribos senserint ampliori eos horrere p̃eunt Et dixit an-
gel⁹ Ne timeas zacharia qm̃ exaudita est orō tua Annūciavit igit̃ gabri-
el archāgel⁹ zachariē se filiū habiturū cui⁹ nomē esset Joānes. q̃ vinum et
lycerā nō biberet. z dñm in spū z p̃ute helpe p̃cedere deberet Tunc zach-
arias p̃siderās se esse senem z vxorē eius sterilē. dubitare cepit. z signum ab
angelo requisit. Rūdit angelus dñi. pro eo q̃ meis p̃bis credere nolueris
taciturnitatis plaga p̃eueris. z sic modulus loquē perdidit. Et huius
assignat̃ multiplex rō. P̃ma. d̃r em̃ venerabilis Beda. qz diffidendo lo-
quutus est. iā silentio plectit̃ z p̃euit. vt tacendo credere discat. Sc̃da rō
vt maius miraculū in natiuitate filij appareret qm̃ patri in natiuitate filij
loq̃la reddebat. Tercia. qz ipse signū a dño petijt. Graciturnitatē in signū
accepit. Quarta. qz cōgruū fuit vt ipse vocem amitteret qm̃ vox clamantis
nascebat̃ q̃ sibi silentiū imponeret Sed in natiuitate filij organa vocis res-
cuperauit. postulat̃ em̃ pugillare ab amicis vt scriberet q̃liter puer deces-
set noīari. z scribēdo dixit Joannes est nomē eius. z sic loquēlā reacquisiuit
Postq̃ g̃ Helizabet cōcipit qnqz mensibz se occultauit. qz d̃r Ambrosius
Partus sui erubuit etatem. ne in senectute vacasse libidine videret Ven-
it aut̃ sexto br̃a p̃go maria gl̃iosa q̃ dñm iam p̃cepit. ad Helizabet venit. z
cū salutasset eā. br̃us ioānes replet⁹ spū sc̃tō sensit filiū dei venisse ad se. z
p̃re gaudio in vtero tripudiāuit. z motu salutauit quē voce nō potuit sa-
lutare Vāsit g̃ br̃a p̃go cū cognata sua Helizabet tribz mētibz ministrās
ei z natū suū puez sanctis manibz de terra leuante

¶ Pro terminis nota. placatus ē participiū p̃eritī t̃p̃is a placor aris.
S; inuiscere est p̃bum desideratiue forme. z p̃ponitur ab in z viso is. z fecit
cū desiderio videre Sed mereamur ē p̃bum neutropassiuū h̃is merui tu